

Міністерство культури та стратегічних комунікацій
Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Факультет фортепіано, джазу та популярної музики
Кафедра спеціального фортепіано № 1

Савчин Марта Ігорівна

**УКРАЇНСЬКА ФОРТЕПІАННА МУЗИКА В РЕПЕРТУАРІ
ЕТЕЛЛИ ЧУПРИК**

Спеціальність 025 - Музичне мистецтво

Профілізація – Фортепіано

Бакалаврська робота

Науковий керівник –

Басса Оксана Михайлівна

кандидат мистецтвознавства, доцент

Рецензент –

Липецька Марія Любомирівна

кандидат мистецтвознавства, доцент

Львів – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
<i>РОЗДІЛ 1. Постать Етелли Чуприк. Творча біографія піаністки.....</i>	5
1.1. Життєпис і творче зростання Етелли Чуприк	5
1.2. Конкурсні перемоги Етелли Чуприк і визнання в Україні та за кордоном.....	9
<i>РОЗДІЛ 2. Концертно-виконавська діяльність Етелли Чуприк</i>	13
2.1. Концерти 90-тих років	13
2.2. Концерти 2000-них років	16
2.3. Концерти 2010-тих років	19
<i>РОЗДІЛ 3. Інтерпретація творів М.Колесси та М.Лисенка Етеллою Чуприк.....</i>	22
ВИСНОВКИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27
Додатки	30
Додаток 1. Світлини піаністки	30
Додаток 2. Афіші концертів Етелли Чуприк	32

ВСТУП

Актуальність дослідження. У контексті сучасної історичної ситуації, коли в Україні триває повномасштабна війна – збереження і популяризація національної культури набуває особливого значення. Сьогодні, надважливо пам'ятати видатних українських митців, усвідомлювати важливість їхнього внеску в культурну спадщину та підтримувати український репертуар, бо це важлива складова нашої ідентичності.

Етелла Олександрівна Чуприк-Котюк – видатна українська виконавиця, народна артистка України (2016), лауреатка конкурсів М.Лисенка (1988), С.Рахманінова (1990) та Ф.Ліста (1991), доцент Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Це піаністка, яка виступала не тільки на теренах України, але й Європи та Світу, де популяризувала українську музику та гідно презентувала нашу фортепіанну школу.

Її діяльність ще не є достатньо висвітлена, тому актуальність моєї роботи полягає в тому, щоб ввести в науковий обіг: життєпис, творчу діяльність і репертуар піаністки, роблячи акцент на українській музиці та її виконанні на українських та європейських сценах.

Мета дослідження: вперше у музикознавчій науковій практиці комплексно висвітлити творчу діяльність та окреслити риси виконавського стилю видатної піаністки світового рівня – Етелли Чуприк, на прикладі інтерпретацій творів українських композиторів.

Завдання дослідження обумовлені необхідністю реалізації поставленої мети:

- описати життєвий шлях; педагогів, в яких навчалась Етелла Чуприк та основні етапи становлення як сольної виконавиці;
- визначити роль мистецьких конкурсів як знакових подій у виробленні творчого почерку і виконавського стилю піаністки;
- на основі афіш, друкованих видань, статей, газетних матеріалів, рецензій проаналізувати і задокументувати хронологію сольних виступів Етелли Чуприк;

– окреслити характерні риси та стильові особливості виконання піаністкою творів українських композиторів – М. Колесси, М. Лисенка.

Об’єктом дослідження є творча діяльність піаністки Етелли Чуприк

Суб’єктом дослідження є особливості інтерпретації творів українських композиторів (М.Колесси, М. Лисенка) та окреслення виконавського стилю.

Матеріали дослідження. Музикознавчі, навчально-методичні праці, публіцистичні статті, інтерв’ю, звукозаписи, фондові диски, фото-, відео-матеріали, особистий архів: афіші, програми концертів.

Методи дослідження:

- історико-музикознавчий метод: для вивчення мистецтвознавчої літератури, рецензій, відгуків для характеристики творчості Етели Чуприк;
- виконавський аналіз – для виявлення художньо-технічних завдань творів М. Колесси та М. Лисенка;
- слуховий аналіз для опису інтерпретацій та окреслення виконавського стилю піаністки.

Теоретичну базу дослідження складають наукові дослідження, літературні джерела, мистецькі рубрики у пресі, спогади Етелли Чуприк, відгуки сучасників, особистий архів (афіші, програми концертів), інтерв’ю з Етеллою Чуприк.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше в науковий обіг вводиться комплексне дослідження творчого шляху Етелли Чуприк, з виокремленням і акцентом на творах М.Колесси та М.Лисенка (з її особистими рефлексіями, враженням та зауваженнями)

Структура роботи. Робота складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основна частина складається з трьох розділів: перший – біографічні дані, хронологія життя та творчості Етелли Чуприк, становлення як солістки-піаністки; другий – хронологія концертної діяльності піаністки; третій – присвячений особливостям інтерпретації творів М.Колесси та М.Лисенка. Об’єм роботи – 38 сторінок. Список використаних джерел складається з 22 позицій.

РОЗДІЛ 1. ПОСТАТЬ ЕТЕЛЛИ ЧУПРИК. ТВОРЧА БІОГРАФІЯ ПІАНІСТКИ

1.1. Життєпис і творчий шлях Етелли Чуприк

Етелла Олександрівна Чуприк – відома українська піаністка, народна артистка України, доцент Львівської консерваторії. Народилася талановита виконавиця 20 червня 1964 року у місті Виноградіві Закарпатської області, у багатодітній сім'ї (у сім'ї народилось десять дітей, Етелла була сьомою) [21].

Мама працювала акушеркою у пологовому будинку, а тато – майстром по деревині та блясі. Серед родичів по маминій лінії були музиканти, а саме: дідусь-скрипаль Рожо. Брати Етелли також грали на фортепіано, а батьки всіляко підтримували та сприяли музичному розвитку дітей, тому в домі було декілька інструментів. атьківському домі було чотири фортепіано та шість роялів, бо грали і її брати. Про свою першу зустріч із роялем згадує так: "Маленькою я натиснула басову клавішу, і вона дуже мене злякала. Втекла звідти. Але мене завжди ті біло-чорні зуби затягували до себе. Якби в якомусь календарі всі дні були розписані для рояля, а зосталося віконечко лише на хліб і воду, я б сказала: згодна!" [1].

Етелла з трьохрічного віку почала навчатися грі на фортепіано. Першими викладачами виконавиці були: Мігаль Варга та Дюсі Бачо, чехи за національністю, які проживали на Закарпатті. Ці талановиті викладачі навчали Етеллу просто на клавіатурі, без нот. З їхньою допомогою вона навчилася грати вальси Фридерика Шопена, навіть не знаючи нотної грамоти. Протягом 1972-1979 років Етелла навчалась у музичній школі в рідному місті під керівництвом Гергель Юдіти Гейзівни, яка була випускницею Празької консерваторії та вчителькою виноградівської музичної школи [21].

В одному з інтерв'ю Етелла описує Юдіту Гейзівну так: «була інтелігентом найвищого ґатунку, такий собі австрійсько-угорсько-єврейський сплав, ходяча енциклопедія...» А також згадує про перше знайомство: «Йдемо з батьком

вулицею, і линуть такі дивні звуки, яких я в житті не чула. Тато постукав у вікно, бо я не давала йому спокою: «Це вона!» Мене передали через вікно до кімнати, де затрималася до 18 років. Влилася в ту сім'ю, як у свою» [1].

У віці п'яти років відбувся перший сольний виступ піаністки, у цьому концерті вона виконала сьомий Вальс Ф.Шопена, Серенаду Р.Шуберта та твори Р.Штрауса та І.Кальмана [17, ст. 51].

Протягом 1982-1986 років навчалась в Ужгородському державному музичному училищі імені Дезидерія Задора у класі викладача Мар'яни Степанівни Волковської. Саме завдяки їй Етелла потрапила до училища і про це згадує у інтерв'ю: Марія Волковська – «Приїжджала до Виноградова, бо була близькою подругою моєї вчительки. Якось кілька тижнів провела в цьому місті, вирішивши, що мені слід вчитися в училищі. Готувала кілька тижнів, не від'їжджаючи... А восени я вже вчилася в Ужгороді, причому на другому курсі» [1].

Закінчивши Ужгородське училище, Етелла вступила до Львівської консерваторії імені М. Лисенка до класу Марії Крих [21].

Видатна педагогиня Марія Юріївна Крих-Угляр, блискуча піаністка та камералістка, професорка Львівської консерваторії, Заслужена діячка мистецтв України, була ініціаторкою та організаторкою першого Всеукраїнського конкурсу піаністів, який відбувся 2008 р. у Львові. Зі славетної сім'ї музикантів, де батьки з дитинства власним прикладом заохочували до високого мистецтва. Мама Ірина Крих, теж була піаністкою (навчалась на курсах у Барвінського та Штоєрмана), педагогинею, професоркою та завідувачкою кафедри "Фортепіано" протягом 1952-1955 років Львівської консерваторії. Разом з батьком Юрієм, скрипалем популяризували українську музику на Галичині. Юрій Крих впродовж 1950-1958 років працював професором Київської консерваторії та диригентом оркестру. Сестра Марії, Лідія Крих, теж є піаністкою та педагогинею, з 1962 року була професором кафедри спеціального фортепіано у Львівській консерваторії. Марія Крих почала вчитися грі на фортепіано з шести років, навчаючись у музичній школі при консерваторії у Василя Барвінського та

Ірини Негребецької, а у Львівській консерваторії закінчила клас професора Олександра Ейдельмана [12].

Навіть після закінчення консерваторії Марія Крих була незмінним авторитетом піаністки, та першослухачкою усіх концертів. «Вона фантастична і як музикант, і як людина: стала моїм наставником на все життя» [1].

Про її виступ на першому курсі згадує Любов Кияновська у своїй рецензії: «Її ім'я – ще задовго до того, як вона посіла скромне становище студентки першого курсу фортепіанного факультету Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка, було оповите неймовірними легендами, не позбавленими легкого присмаку “паганінієвської” містики. Ті, хто випадково чи за порадою друзів прийшли навесні 1987 року у Великий зал консерваторії послухати – ні, не іменитого лауреата міжнародних конкурсів чи народного артиста СРСР – а всього тільки юну випускницю провінційного Ужгородського музичного училища, були щиро вражені нестримною стихією її природного обдарування, вродженою віртуозністю» [9, ст.180].

Чуприк їздила як вільний слухач до московської консерваторії імені П.І.Чайковського і брала уроки у професорів Євгена Малініна та Віри Горностаєвої. Етелла згадує про оплату уроків у Малініна – «Займалася за «дякую», якщо не вважати двох пляшок черешневої паленки (горілки) й блоку сигарет...» [1].

Живучи у Львові Етелла мала багато прихильників чоловічої статі, на яких не звертала увагу. Але потім познайомилися з Ростиславом Котюком. «він грав найкраще і був найвродливішим...» – згадує Етелла. Через півроку після знайомства закохані побралися. Ростислав після закінчення консерваторії захопився фотографією і відкрив власний салон. У сім'ї народилося двоє синів [1].

Олег – старший син, пішов по батьківській стежці, поступив до консерваторії та став піаністом. Впродовж навчання багато концертував та виступив у Будапешті на конкурсі імені Ференца Ліста. Разом із своєю нинішньою дружиною познайомився та навчався у класі своєї матері. Обоє

працюють викладачами музики та виховують чудову донечку. Зараз Олегу близько 35 років, в основному працює піаністом на круїзних лайнерах [1].

Володимир – молодший син, у підлітковому віці танцював брейк-данс, їздив на скейті та читав грецьку міфологію. «Він навряд чи стане музикантом: хай буде нормальним, для життя» – говорила Етелла. Зараз йому близько 25 років, одружений, музикантом не став [1].

Окрім музики, Етелла захоплювалась кухнею і добре готувала, але у неї все було одночасно: «поставила на плиту гусятницю — і знову за рояль». Також, захоплювалась малюванням ікон – це давало їй натхнення. Мала особливі стосунки з Богом: «Мені живеться з Богом найкраще: коли малюю, граю до нього, можу виразити своє ставлення на полотні і в звуках. Це моя молитва» [1].

Про тягу до іконопису розповідала у інтерв'ю: «Кожного ранку чекаю інформацію: що я маю робити. А потім — працюю до того часу, доки руки не зупиняться. І чим більше малюю Бога, тим краще рояль звучить. Коли сідаю грати, то не помічаю того, що робиться навкруги, як швидко летить час. А ікона мене «кличе» над ранком. Година четверта — і я вже малюю, а о шостій почуваю себе вже зовсім іншою людиною» [6].

Етелла мешкала близько біля консерваторії. Квартира, яку їй подарував Кучма, тодішній президент України – знаходилась у центрі Львова у старенькому будинку. Чуприк була у команді Кучми сім років і, як піаністка брала участь в українських Днях культури за кордоном. У власному домі мала рояль фірми «Бекштейн», який для неї був безцінним [1].

Е.Чуприк була комунікабельною, любила знаходитись серед людей. Таким чином, вона наповнювалась енергією для творчості. «Страшенно люблю людей. Страшенно люблю природу. Страшенно люблю життя. Я зі всіма людьми розмовляю. На базарі, в консерваторії, у філармонії, в кав'ярні, в поїзді – всюди спілкуюся із людьми. Захоплююсь красою Львова, особливо останнім часом. Розглядати його можу вдень, вночі» [6].

Етелла мала нахил до мов, які пригодились їй під час активних концертних поїздок. Піаністка вільно володіла: українською, угорською та польською; добре

знала словацьку та чеську; розуміла французьку, німецьку та англійську. Як розповідала Етелла, вона спеціально мови не вивчала: «як ходжу вулицями — ті мови самі проникають у мене [1].

Важливими подіями в концертному житті Етелли стали перемоги на конкурсах: 1 премія на конкурсі Лисенка (Київ, 1988); 3 премія на конкурсі Рахманінова (Москва, 1990); 3 премія на конкурсі Ліста (Будапешт, 1991) [9, ст.180].

Один з останніх концертів піаністки у Львівській філармонії відбувся 19 червня 2019 року. У рік смерті в передконцертному інтерв'ю Етелла Олександрівна сказала: «Я всередині дуже щаслива людина. Тому і вік мій не відповідає вигляду. Бог створював людей, щоб вони були щасливі. Так і треба жити. Тішитися кожен день життям і всім, що маєш. Той, хто дає, той має» [18].

Померла 25 грудня 2019 року, на 56-му році життя. Похована у Львові на Личаківському кладовищі. [21]

1.2. Конкурсні перемоги і визнання Етелли Чуприк в Україні та за кордоном

Навчаючись у консерваторії (1986-1991) здобула низку вагомих нагород, які піаністи мріють отримати впродовж свого життя. Все почалося, коли у 1988 році Етелла отримала 1-шу премію на Міжнародному конкурсі ім. М.Лисенка (Київ), який з 1962 був одним з найпрестижніших в Україні. Етелла згадувала про цей період – «Зі Львова їхала майже нікому не відомою, а поверталася зіркою» [1].

Конкурс Лисенка був започаткований з нагоди 120-річчя композитора. Організаторами були: композитори Мирослав Скорик, Євген Станкович, Андрій Штогаренко, Левко Колодуб, вокалістка Єлизавета Чавдар, а також піаністи Євген Ржанов та Аріадна Лисенко (онука композитора) [15].

У 1990 році поїхала до Москви на Всесоюзний конкурс ім. С.Рахманінова, де зайняла третє місце, серед 120-ти учасників [1].

У вересні 1991-му році стала лауреатом Третьої премії на 27-му Міжнародному конкурсі ім. Ф.Ліста у Будапешті. Це давній конкурс, заснований у 1933 році з ініціативи Ерне Донаньї, який закінчив Музичну академію імені Ф.Ліста, а з 1934 по 1943 був її директором. Конкурс проводився у стінах академії та мав перерву з 1937 по 1956, але з того часу проводиться щоп'ять років. Останній раз конкурс відбувся у 2021 році [22].

У Будапешті Етелла вразила публіку конкурсу; говорили, що вона: «Чи не найтемпераментніша учасниця». Грала тоді і панську рапсодію Ліста, яка добре відповідала її особистості. Тоді піаністка була не вперше в Угорщині, вона раніше давала концерти у Печі та Сомбатхей. За рішенням журі Етелла Чуприк та Валерій Шкарупа отримали спільну третю премію. Другу премію розділили між Ногара Мідорі з Японії та Леонідом Кузьміном із Білорусії, а володарем першої премії став Олександр Струков [19].

Завершивши навчання у консерваторії, Етелла Олександрівна залишилася у рідних стінах на посаді викладача та паралельно вела активне концертне життя, у неї з'явилося багато шанувальників на Батьківщині, а також стала популярною та впізнаваною за межами України: у Словаччині, Німеччині, Австрії, Польщі, Франції, Угорщині, Швейцарії. Піаністка була учасницею різних міжнародних фестивалів та Днів культури в Празі, Братиславі, Лісабоні, Софії, Лондоні [11, ст.188].

У жовтні 1994 Е.Чуприк було присвоєно звання Заслуженої артистки України, вона стала віце-президентом Асоціації українських піаністів-лауреатів. Також у цьому році її талант високо оцінили на Київському благодійному фестивалі "Regina-Vladimir Horowitz in memoriam", де піаністка отримала Золоту медаль і приз В.Горовиця [17, ст. 51].

Отримувала стипендію від Асоціації Р. Вагнера (Німеччина). З 1992 року викладала на кафедрі спеціального фортепіано у Львівській академії, а у 1998 отримала звання доцента. Гастролювала по Європі з симфонічними оркестрами України, Польщі, Угорщини, Німеччини та Нідерландів. Концертувала з такими диригентами, як: Федір Глущенко, Джансуг Кахікадзе, Андраш Лігеті,

Володимир Сіренко, Єж Сальваровскі, Роберт Кеніг, Володимир Понькін, Реінгард Сеїфрід, Андраш Келлер, Богуслав Маде [21].

Впродовж 2010-2019 років була солісткою Закарпатської обласної філармонії. Напередодні концерту Е.Чуприк 8 жовтня 2014 року в стінах Закарпатської обласної філармонії – директор Іван Микита відгукувався про Етеллу так: «... це окраса нашої філармонії. Для мене вона завжди була і залишається неперевершеною. І скажу з особистих відчуттів: наш «Steinway» ні в кого не звучить так, як в Етелли. Я завжди із задоволенням слухаю цю виконавицю і насолоджуюся незрівнянним звучанням нашого роялю, коли його клавіші торкається саме вона!» [4].

За концертну діяльність і великі тематичні програми у 2016 році Е.Чуприк отримала відзнаку і стала народною артисткою України [21].

Етелла мала феноменальну пам'ять і завжди грала великі сольні концерти без нот. На запитання журналістки як вона запам'ятовує об'ємний матеріал, Етелла відповіла: «Богу дякувати, ніколи про те не думала. Це нездара мучиться, а я прочитала твір — і готова. Якщо не знаєш, як воно запам'ятовується, то великий дар. Коли ж сидиш і думаєш, яка там наступна нота має бути або акорд, або гармонія, то це справжня кара» [1].

Її близький друг згадує про піаністку після її смерті у фейсбуці: «Етелла заслужено була спочатку заслуженою (даруйте за тавтологію), а згодом й народною артисткою. Сценічна харизма, тонке відчуття прекрасного, глибокі творчі переживання, просякнення духом виконуваного твору - все це про Етеллу. Я мав щастя слухати її не тільки у концертних залах, але й камерно, майже приватно, бо Етелла регулярно гостювала на моїй львівській хаті й торкалася нашого квартирного роялю» [14].

Етелла розмірковувала про те, що для неї музика і як вона її сприймає: «Музика — жива тканина. Слово не замінить мелодії, вона живіша. Звук найкраще передає почуття, взагалі інформацію... І музика, якщо її записати, звучатиме далі». Саме тому Етелла записала 12-ть компакт-дисків у Будапешті, з творами Л. ван Бетховена, Р.Шумана, Ф.Шуберта, Ф.Шопена, Ф.Ліста. Спадщина

складає понад 300 сольних творів, це: 48 прелюдій і фуг Й.С.Баха, 19 сонат В.А.Моцарта, 32 сонати Л. ван Бетховена, та понад 20 фортепіанних концертів [1].

РОЗДІЛ 2. КОНЦЕРТНО-ВИКОНАВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЕТЕЛЛИ ЧУПРИК

2.1 Концерти 90-тих років

Впродовж багатьох років і великої кількості концертів піаністка поступово формувала свій унікальний виконавський стиль, який влучно описала Любов Кияновська: «Важко передати його сутність словами, надто вже багато в ньому було нематеріального, незбагненого, майже містичного...» [9, ст.180].

Піаністка не грала твори композиторів, котрих не відчувала. Репертуар кількісно дуже великий і надзвичайно різноманітний у стильовому відношенні. Це твори: В.А.Моцарта, Й.С.Баха, Л. ван Бетовена, Д.Скарлатті, Ф.Шопена, Ф.Шуберта (4 експромти ор.80; експромт ор. 19; фантазія «Мандрівник»), Ф.Ліста (найчастіше виконувала його другий концерт), К.Дебюссі ("Естампи"), Р.Шумана («Карнавал», «Арабеска», «Гумореска»), Й.Брамс (2 ф-ний концерт), Дж.Гершвін («Рапсодія в стилі блюз»). Часто на завершення її сольних концертів слухачів чекав приємний бонус і сюрприз — власні віртуозні імпровізації на популярні теми. Ще на початку 20 ст. у її манері виконання заклалися риси віртуозного піанізму: легкість, яскравий темперамент, артистизм, віртуозність та звуковий шарм [11, ст.189].

До головної сфери захоплень Е.Чуприк належить романтична музика, яка найбільш відповідає її темпераменту та емоційності. Основні здобутки та найбільші успіхи у фортепіанному виконавстві пов'язані саме з романтичним репертуаром [11, ст.188]

Значне місце у репертуарі Е.Чуприк займає музика українських композиторів: С.Туркевич (сюїта), В.Балей (концерт для фортепіано з оркестром), М.Колесси (сюїта "Пасакалія, скерцо і фуга, 4 прелюди). Була першовиконавицею нових сучасних творів.

Після здобуття Україною Незалежності і після перемог на всесвітньо відомих конкурсах, Етелла почала активно гастролювати не лише Україною, але

й Польщею, Німеччиною, Чехією та Угорщиною. 4 червня 1992 року відбувся сольний концерт піаністки «Камерна музика при свічках» у Бад-Наугаймі (Німеччина), де вона виконувала твори свого улюбленого композитора Ференца Ліста: «Мефісто-вальс», «Мазепа», «Іспанська рапсодія» та інші.

Найбільше піаністка гастролювала Польщею, де протягом 6 місяців 1994-го року відбулося 5 концертів. У Ольштині, 25 березня вона зіграла фортепіанний концерт B-dur op.83 Й.Брамса. Її творча активність вражає, бо вже за два тижні: 8 квітня Етелла виконувала фортепіанний концерт b-moll П.Чайковського для публіки Бидгощі. А менш ніж за два тижні (21 квітня) дала сольний концерт у Варшавській філармонії, де виконувала твори: Ф.Ліста, Ф.Крейслера та С.Рахманінова. Через три дні, ту ж програму мала нагоду послухати публіка Любліна.

1994 був плідним роком, Е.Чуприк запрошували як зіркову піаністку на IV міжнародний фестиваль імені Йосифа Гофмана (Польща), а також на VIII музичний фестиваль імені Анатолія Кос-Анатольського, який проходив у Коломиї.

У 1995 стала першою виконавицею фортепіанного концерту Віктора Євстахійовича Камінського, який був присвячений Василю Барвінському. Концерт є одним з найяскравіших творів постмодерно-неоромантичного спрямування композитора, який за своєю стилістикою видавався наче спеціально створений для яскравої індивідуальності Етелли Чуприк [10, ст. 161].

Про цей виступ згадує Любов Кияновська у своїй статті «Пам'яті Етелли Чуприк»: «Пригадую добре Етеллине прем'єрне виконання Концерту пам'яті Василя Барвінського Віктора Камінського, написаного саме для неї, і те, як в ньому раптом розкрилась істинна глибина трагічного переживання, що виявилась такою спорідненою з її тонкою артистичною душею» [9, ст.181].

У 1995 році Етелла була запрошена на XIV фестиваль української культури, який проходив у місті Перемишль. На сольному концерті прозвучали: три сонати Д.Скарлатті. Фантазія і Соната N14 В.А.Моцарта, прелюдія

Л.Ревуцького, соната N2 С.Рахманінова, сюїта-фантазія С.Туркевич-Лук'янович, Інтродукція і Рондо op.16 Ф.Шопена.

Протягом 1995 року мала дві концертні поїздки за кордон. Наприкінці вересня Етелла зіграла третій фортепіанний концерт С.Рахманінова у Ченстохові (Польща). А вже за два місяці, публіка Будапешту мала змогу насолодитись її виконанням першого концерту Ф.Ліста.

З другим концертом Ф.Ліста піаністка виступила у Кракові 2 лютого 1996 року. Проаналізувавши дати виступів піаністки, можна зробити висновок, що вона вивчала фортепіанні концерти за два місяці.

Наступний закордонний виступ відбувся 17 серпня 1996 року в Байройті, де вона виконала концерт В.А.Моцарта (C-dur, KV 467).

25 січня 1997 року Е.Чуприк зіграла великий сольний концерт у Байройті. До програми увійшли твори крупної форми: соната N15 Л. ван Бетховена, «Карнавал» Р.Шумана, фантазія Ф.Ліста на тему В.А.Моцарта «Весілля Фігаро», Інтродукція і Рондо Ф.Шопена, ноктюрн сіс-молл Ф.Шопена, увертюра до «Тангойзера» Р.Вагнер-Ф.Ліст.

Також піаністка брала участь у Днях американської та української музики у Львові (виконувала концерт В.Камінського). А у 1998 році в Києві була залучена до концерту, присвяченому 100-річчю з Дня Народження Джорджа Гершвіна, на якому виконала «Рапсодію у стилі блюз» (для фортепіано з оркестром) та три прелюдії композитора.

Традиції Шопена знайшли достойне продовження у виконаннях піаністки, його твори виконувала зріло, ясно, зібрано, артистично і на високому душевному піднесенні. У грі Етелли заворювали гармоність в поєднанні віртуозного блиску, технічної довершеності і оркестрового звучання її фактури. У Польщі вона часто виконувала твори Шопена, наприклад: фестиваль "Шопен у осінніх барвах" та на Днях польської культури. У пресі відзначали її віртуозність, музичний дар та творчу фантазію. У жовтні 1999р. виконувала фа-мінорний концерт Шопена, публіка була у захваті [2, ст. 216].

2.2 Концерти 2000-них років

Нове творче десятиліття Е.Чуприк розпочинається гастрольною поїздкою до Байройту (Німеччина), де 18 листопада 2001 року відбувся її сольний концерт. Прозвучали твори: Й.С.Баха (Італійський концерт Фа мажор та Токката соль мінор), Ф.Шопена (Балада соль мінор), Р.Вагнера/Ф.Ліста та М.Мусоргського («Картинки з виставки»).

Важливим є те, що на початку 2000-х років почали організовувати концерти присвячені видатним українським композиторам, в яких Е.Чуприк активно брала участь (29 березня 2002 рік, Київ «Концерт до 160-річчя від дня народження Миколи Лисенка»). Також, піаністка організовувала сольні концерти, які присвячувала Миколі Філаретовичу Колесі. Перший, з таких концертів, відбувся 7 грудня 2003 року в стінах Львівської національної музичної академії. Піаністка виконувала твори Й.С.Баха, С.Рахманінова, Ф.Шопена, Р.Шумана та, очевидно – М.Колеси. Другий концерт відбувся 20 березня 2004 року, на честь 101-ого Дня Народження композитора. Тоді, в стінах Львівської філармонії прозвучали твори: Л.В.Бетховена, К.Дебюссі, С.Рахманінова та М.Колеси.

У травні 2002 року Е.Чуприк брала участь у Міжнародному фестивалі "Віртуози", історія якого почалася у 1981 році. Сьогодні, ця подія є однією з найпопулярніших серед музично-мистецьких заходів. Після виступу Етелли, піаніст Борис Блох дав інтерв'ю, де охарактеризував її гру, майстерність та описав своє враження від виступу такими словами: «Це піаністка з яскраво вираженою індивідуальністю. І коли вона грає твори, що близькі їй за духом, то ця індивідуальність не протиставляється цим творам, а складає з ними органічну єдність. Тоді чуєш у знайомій до болю музиці якісь нові речі. Саме це є найвизначнішим в інтерпретаторському мистецтві. Ось вона грає соль-мінорну "Баладу" Шопена, яку я все життя теж граю, і сі-мінорне "Скерцо" , і "Полонез-фантазію" — і чуєш щось таке, ніби давно забуте, або й те, про що й не

здогадувався... Все це пов'язано з глибоким, справжнім артистизмом. І це дуже цінно» [2, ст. 216].

Також про виступ Етелли на фестивалі "Віртуози Львова" згадувала музикознавиця Любов Кияновська у своїй рецензії: "Романтична програма Етели Чуприк з творів Ф.Шопена, Р.Шумана та Ф.Ліста ще раз продемонструвала емоційність, безпосередність, віртуозність й довела, що артистка знаходиться на порозі зрілості." [7, ст. 7].

Наприкінці 2003 року публіка Варшави мала змогу почути Е.Чуприк, як камералістку в ансамблі з Петром Цегельським – концертмейстером симфонічного оркестру Варшавської народової філармонії. До програми концерту увійшли: Соната Ф.Шопена, Соната N2 (Ре мажор) С.Прокоф'єва, Соната Ля мажор С.Франка та «Циганська рапсодія» М.Равеля. З цією програмою Чуприк і Цегельський часто гастролювали. Але минуло два роки і на наступному варшавському концерті вони замінили сонату Ф.Шопена – на Сонату ля мінор В.Косенка.

У листопаді 2004 року в Львівській музичній школі-інтернат ім.С.Крушельницької. Е.Чуприк зіграла концерт, до програми якого увійшли: «Карнавал» Р.Шумана, два етюди-картини С.Рахманінова та чотири прелюди М.Колесси.

Великий сольний концерт піаністки у Київській філармонії відбувся 28 грудня 2005 року. Перший відділ концерту складався з творів: Д.Скарлатті (три сонати), Й.С.Бах – С.Рахманінов (партіта мі мажор), С.Рахманінов (Вальс із «Симфонічних танців»), Ф.Крейслер – С.Рахманінов («Муки кохання», «Радість кохання»). Другий відділ був присвячений Лісту, прозвучали: Іспанська рапсодія, «Заручини» із циклу п'єс для фортепіано «Роки мандрів», фантазія на дві теми з опери В.А.Моцарта «Весілля Фігаро» (Ф.Ліст – Ф.Бузони).

Після 2002 року, подальшу участь піаністки на фестивалі «Віртуози» підтверджують афіші. У травні 2005 року Етелла зіграла сольний концерт у рамках фестивалю. Програма складалась з двох відділів: до першого увійшли – три сонати Д.Скарлатті, Соната Ре мажор В.А.Моцарта, Соната N5 (до мінор) Л.

ван Бетховена. Другий відділ – С.Рахманінов «Варіації на тему Шопена» та його чотири транскрипції.

Наступного року, на фестивалі «Віртуози» публіка Львова вперше почула вже відомий у Польщі тандем Е.Чуприк та П.Цегельського. Вони виконали свою оновлену програму з сонатою В.Косенка.

Співпраця з П.Цегельським є дуже важливою, в контексті популяризації і впізнаваності творів українських композиторів за кордоном. 16 листопада 2006 року відбувся "Камерний концерт української і польської камерної музики», до програми якого увійшли твори: Г.Бацевіч, І.Я.Падеревського, В.Косенка, Б.Лятошинського.

У вересні-грудні 2006 року піаністка зіграла цикл концертів, який став для львів'ян пам'ятним. У концерті "Вечір фантазій", прозвучали твори класичних та романтичних композиторів: Ф.Шопена, В.А.Моцарта, Р.Шумана та Й.С.Баха. До програми концерту «Вечір музики Л. ван Бетовена» (21 жовтня 2006 року) увійшли Соната "Hammer-klavier" та П'ята симфонія у лістівській транскрипції. На "Вечорі фортепіанного концерту" виконувала Концерт Е.Гріга, а також був "Вечір музики С.Рахманінова", в якому брав участь Іван Кучер (віолончеліст) [11, ст.189].

Ще один варшавський концерт в ансамблі з П.Цегельським відбувся 18 жовтня 2007 року, де вони виконали: Сонату Ля мажор С.Франка та «Циганську рапсодію» М.Равеля. Також, у цьому концерті до них приєднався віолончеліст К.Кослач, з яким вони виконали «Елегійне тріо N2» С.Рахманінова.

Е.Чуприк була неодноразовою учасницею Міжнародного фестивалю сучасної музики «Контрасти» з камерним оркестром Львівської державної музичної академії ім. М.Лисенка [14, ст. 77].

2.3 Концерти 2010-тих років

Виконання всього «Добре темперованого клавіру» Й.С.Баха, зі слів Етелли, є «мистецькою самопосвятою» для піаніста. Отож, 6 листопада 2013 року відбувся прем'єрний концерт у залі Закарпатської філармонії, де Етелла виступила з першим зошитом ДТК, а наступного дня (7 листопада) – із другим. У стінах Львівської філармонії концерти відбулись 20 та 21 листопада. Опісля поїхала з цією програмою за кордон, де виступала у концертних залах та храмах Бельгії, Голандії та Німеччини. Напередодні концертів Е.Чуприк розповіла у інтерв'ю про ідею проекту, про Й.С.Баха та особливості його музики: «Ідея повністю присвятити два концерти «Добре темперованому клавіру» виникла у мене три роки тому. Найскладніші твори світової класики я вже виконувала, але хотілося торкнутися того, що є каменем спотикання для кожного виконавця. Бах писав ці твори для своїх дітей. Його музика – це вічність, неперевершена Божа музика і слово, «біблія» цілої музичної системи, що торкається серця композитора. Ця звукова система є фундаментом життя. Після виконання прелюдій і фуг Баха легше виконувати твори Моцарта, Бетховена, Рахманінова та інших світочів музичного мистецтва. Якщо Бетховен у своїх творах переконує і бореться з життям, то Бах просто говорить, яким є життя. Тут музичними засобами не тільки написана розмова в трьох, чотирьох, п'ятьох голосах, але й закладена розмова богів. Це може осмислити не кожен музикант. Уявіть, як багато треба працювати, щоби у виконанні хоч трішки наблизитися до того, що закладене в цій музиці. Та чистота, правда і радість музики Баха така колосальна, що хочу якнайдовше жити в ній» [13].

«Знаєте, у звуках немає особливого чи неособливого. Кожна прелюдія і fuga несе життєвий смак. Властиво, смак. Якщо взяти маленькі прелюдії та фути, які мають два голоси, то, виконуючи їх багато разів, почуємо, скільки є нового і як багато змісту навіть у простіших для виконання творах Баха. Взагалі-то про музику композиторів говорять нечасто, а дарма... Швейцер пише, що прелюдії і

фуги Баха передають бичування Христа. І я це відчула, готуючись до концертів. Мені довелося навіть кілька разів зупинятись на тиждень-два у роботі – такими сильними були мої переживання» [13].

Коли я готувала цей цикл, нерідко бувало, що мій чоловік заходив до хати, а я грала. І так бувало, що три рази на день зайде, і нема з ким говорити [5].

8 жовтня 2014 року відбувся концерт Е.Чуприк у Закарпатській філармонії, де вона виконала п'ятий, мі-бемоль мажорний концерт Л. ван Бетховена для фортепіано з оркестром (диригент – Вікторія Свалявчик-Цанько). Л. ван Бетховен написав цей концерт протягом 1809-1811 років у Відні, та присвятив Ерцгерцогу Рудольфу, який був його покровителем та учнем. Тому, концерт ще називають «Королівським». Напередодні цього концерту Таїсія Грись написала про Етеллу так: «... це той музикант, який звук підкоряти все нові й нові вершини. Не задля змагання чи якоїсь самоцілі. Просто сенс свого життя вона визначила ще в дитинстві: той Дар, що ти отримав згори, слід до останку роздавати людям. Етелла так і живе: шукає ту музику і ті засоби, які максимально скорочують шлях до людських сердець. Вона щира у своїх поривах, нестримна у пошуках і переконлива у діях. Не кожному до снаги відійти від звичних штампів, зруйнувати стереотипи і розширити межі можливого. А їй це вдається.» [4].

У лютому 2016 року у Києві відбувся концерт, де Етелла зіграла твори Ф.Ліста, Л. ван Бетховена, Ф.Шопена, С.Рахманінова. Про цей концерт відгукується Олександр Бондаренко: «Після оголошення початку концерту і першого твору на сцену вийшла невеличка на зріст, тендітна жіночка в довгій концертній сукні темно-синього кольору з намистом із перлів. Увічливо вклонившись слухачам і сівши до рояля, одразу, як блискавка, зовсім не налаштовуючись, почала грати. Зала наповнилася бурхливими звуками «Апасіонати» Л. Бетховена...» [3].

І тут я почав розмірковувати про одну з найважливіших істин у музичному виконавстві: істину зачарування публіки. Йдеться про володіння звуком! Невже я став із роками таким надміру сентиментальним, що мої очі звожуються уже

з перших пасажів? Це відбувалося кілька разів упродовж концерту, коли звучали улюблені звуки Полонезу-фантазії Фридерика Шопена, фантазії-сонати «Після прочитання Данте» Ференца Ліста і прелюдій для фортепіано Сергія Рахманінова [3].

Відкинувши сентименти, зосередився на бездоганній технічній майстерності піаністки. Але мене вражала не так її віртуозність виконання суперскладних пасажів, трелей та інших музичних прикрас, як техніка видобування самого звука" [3].

«Слухаючи Етеллу Чуприк, я відчув, що вона рухає пальцями лише на самій підсвідомості, віддаючи їм повну мистецьку волю самостійно скеровувати музичний потік. При цьому дозволяє собі майже зовсім не втручатись у цей процес, а лише спокійно, доброзичливо, ніби збоку, спостерігати й радіти тому дійству, що відбувається на клавіатурі» [3].

«Після концерту я підійшов до Етелли Чуприк і запитав її: у чому секрет? як вона спромоглася досягнути у виконавстві такого дивовижного, співочого, летючого піанісимо та насиченого й водночас некрикливого фортисимо? Почув просту відповідь: „Я молюся нотами”...» [3].

Після одного з численних концертів у рідному місті Ужгороді – Етелла дала інтерв'ю, в якому сказала цікаву річ: «Бог створив спочатку музику, потім створив рояль і третьою — мене. Гадаю, далі нема чого говорити. Я живу для того, щоб грати на роялі» [1].

Перший сольний концерт піаністки у Органному залі Львова відбувся 23 березня 2018 року. Е.Чуприк зіграла: п'ять прелюдій і фуг Й.С.Баха, сонату В.А.Моцарта а-moll, «Естампи» К.Дебюссі, «Павану» М.Равеля, яку зіграла у своїй транскрипції [13].

РОЗДІЛ 3. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ М.КОЛЕССИ ТА М.ЛИСЕНКА ЕТЕЛЛОЮ ЧУПРИК

В Етелли Чуприк дуже оригінальні міркування щодо музики Миколи Філаретовича Колесси, вона завжди на початку до дрібниць працювала над інтерпретацією твору в цілому: «Кожний піаніст, який вивчає ці твори, перебуває у безпосередньому контакті з композитором, без того, щоб навіть розмовляти з ним (контакт у творі). Це може бути з інструментом, без інструмента, з нотами або ж без нот. Тоді можуть приходити ті "високі" образи, які сам композитор міг і не вкладати, коли писав. Правдиві оратори мають право відкривати ноти і бачити те, що є написано і без безпосереднього спілкування з автором». Важливою тезою в цих словах піаністки є те, що якщо ти є «правильною людиною» – то письмо саме відкриється тобі. А «правильна людина» — це та, яка має хорошу традицію (тобто представляє якусь школу); яка має попередній досвід і яка є обдарованою людиною (тим, кого Етелле зве оратором). Текст після цього самостійно відкриється, він «заговорює з тобою на правах неповторного "Щось"» [16, ст. 198].

М.Колесса мислив симфонічно, тому у нього достатньо багатогранна фактура. Коли образи у творі кристалізуються — відчувається схожість до трембіти, сопілки, скрипки, людського голосу та мови, тому необхідно зважати на це у інтерпретації і не допускати упущення таких деталей. Тому що рояль у Миколи Філаретовича — сміється, плаче, грає в хованки, і безмежний у своїх розповідях інструмент [16, ст. 198].

Етелла Чуприк вважає, що коли нічого з деталей не втрачається, не пропускається, а виконавець який говорить, підбирає відповідні слова і виражає їх правильно у звуках — це в інтерпретації є "максимумом". Зі звуків повинна скластись мозаїка, яка утворить бездоганний виконавський еталон. На думку піаністки, для правильної інтерпретації М.Колесси виконавець повинен добре розумітися в українській історії (наприклад, щоб зрозуміти "Баладу про

Довбуша"), і звичайно знати особливості сприйняття і уявлення міфів у етносі гуцулів (аби зрозуміти "Чугайстра з Мавкою") [16, ст. 198].

Піаністка вважає, що коли людиною щось рухає, "підживлює", коли відчуває радість і біль життя — тоді починається музика. Якщо є така можливість, то варто з композитором поспілкуватися; можна дізнатися, що дало поштовх до написання твору і що він хотів ним сказати. Це допоможе створити правильне уявлення про світ всередині композитора і те, що він відображає у власних творах. Але в разі, якщо неможливо встановити контакт із автором — прокласти шлях до вивчення твору можна за допомогою листів композитора, або загалом матеріалів про нього [16, 198-199].

Етелла надає велику роль Миколі Колессі у виконавській традиції, ставить його поряд з Л. ван Бетховеном і Й.С.Бахом. Серед українських композиторів піаністка порівнює Миколу Філаретовича з С.Людкевичем, В.Барвінським, М.Лисенком, Л.Ревуцьким. А особливо важливим є порівняння саме з М.Лисенком, бо Етелла Чуприк вважає, що він написав для фортепіано найзначніші твори: сюїти; рапсодії (які є дуже ефективними та концертними, та нічим не поступаються лістівським рапсодіям); а полонези є на рівні з шопенівськими. Потрібно просто усвідомлювати особливості письма М.Колесси та проникати в українські інтонації [16, ст 199].

Письму і виконанню М.Колесси притаманні експресивні риси, у нього гармонійно поєднується раціональність і експресивність (цього він навчав своїх студентів). На чіткій організації музичного часу композитор створив дуже тонку та емоційну музику, яка насичена почуттями. Тому на думку Етелли Чуприк, праця над його творами вимагає максимальної віддачі та довгого "перебування в них" [16, ст. 199].

У Миколи Філаретовича є програмні і непрограмні твори, але Е.Чуприк настільки проникає у нотний текст, споріднюється з ним та розуміє його, що запросто в змозі дати власну "програму". Внутрішній образ утворюється в процесі праці над твором через співпереживання, а потім втілюється за допомогою технічних засобів [16, ст. 199].

Піаністка відзначає, що є схожість у виконанні творів М.Колесси та Ф.Шопена, де все має бути у повному порядку, важливий кожен звук, який потребує філігранності. Піаністка вважає, що твори М.Колесси вимагають дуже точної, впевненої гри у варіаційних розділах та максимум наспівності у ліричних епізодах, які побудовані на народній музиці [16, ст. 199].

Етелла Олександрівна виділяє напрямки у роботі над творами, які допоможуть опанувати музичний світ Колесси. Перший напрямок — правильне проникнення у нотний текст, усвідомлення першооснови; "підводних течій", що керували композитором: особливості побуту українців, історичні передумови, часи переселення українців і поляків, події другої світової війни. Другий напрямок — знайомство з гуцульським фольклором та усно-письмовою традицією. Наприклад, "Балада про Довбуша", різноманітні легенди про лісовиків, чугайстрів та мавок. Третій напрямок — знайомство з творчістю наших українських письменників, особливо: Василя Сієфаника, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки. Варто звернути увагу на творчість М.Коцюбинського, а саме: "Fata Morgana", "Тіні забутих предків", бо саме вони мали значний вплив на Колессу (наприклад, "Фантастичний прелюд") [16, ст. 199-200].

Виняткову щану і вдячність Е.Чуприк заслуговує за реалізацію циклу концертів «Шопен – Лисенко» у 2017-2018 роках. Адже, запропонований нею цикл, покликаний підтвердити цінність українського класика (М.В.Лисенка) у світовій мистецькій спадщині. Тоді, в Україні вже чотири роки йшла війна, і така концепція концерту була особливо на часі, бо наша проєвропейська позиція вже була безсумнівною. Важливим було, і є – утверджувати українську культуру в загальноєвропейському просторі [8, ст. 113].

Збереглися відео цих концертів на ютубі, тому можна визначити, які твори М.Лисенка входили до її репертуару. До програм концертів увійшли: Меланхолійний вальс ор. 17 N1; Експромт a-moll; Друга українська рапсодія «Думка-шумка»; три Ноктюрни ор. 9; «Елегія»; Соната a-moll; три «Пісні без

слів» (N1,2 ор. 10, N3 ор. 33); «Анданте спінато та великий блискучий полонез» ор. 22; «Концертний вальс» та Концертний полонез N2, ор. 7.

Проаналізувавши записи виконання піаністкою творів М.Лисенка та М.Колесси, можна окреслити риси її виконавського стилю. Характерний «співучий, округлий звук», не жорсткий (навіть у драматичних місцях). У виконанні творів М.Колесси та М.Лисенка особливо чути як Е.Чуприк вміла витягувати свій «внутрішній голос», і надавала перевагу інтимності перед ефектністю. Для неї характерна ритмічна свобода, але при цьому вона не ламає структуру, а «дихає» в межах фрази. Її *rubato* – органічне та служить виразності змісту. Відчувається, що у творах чітко вибудована драматургія. У творах великої форми особливо відчутно, наскільки цілісно мислить Е.Чуприк. В інтерпретаціях творів М.Колесси та М.Лисенка піаністка особливо уважна до національного характеру, робить акценти на народнопісенних інтонаціях.

ВИСНОВКИ

У теперішніх умовах, коли наша держава бореться за існування, коли світ все більше звертає увагу і цікавиться українською історією, мистецтвом та, зокрема, музикою – нашим основним завданням є розвиток і популяризація національного. Також, важливим є введення до наукового обігу імен видатних українських виконавців та поширення їхньої творчої спадщини, яка представлена у платівках, відеозаписах, афішах, архівних світлинах тощо.

У результаті бакалаврської роботи було описано життєвий та творчий шлях знаменитої піаністки Етелли Чуприк та її становлення як сольної виконавиці; визначено значення конкурсів для її подальшого кар'єрного росту і визнання в Україні та світі.

Проаналізувавши афіші з особистого архіву Е.Чуприк, було вперше висвітлено та проаналізовано у хронологічному порядку концертну діяльність піаністки. Вказано на особливо важливу творчу співпрацю піаністки зі скрипалем П.Цегельським, в контексті популяризації української музики за кордоном. До програм їхніх камерних концертів входили твори В.Косенка та Б.Лятошинського.

Велику частину в репертуарі Етелли Чуприк займала українська музика. Проаналізувавши афіші, відеозаписи та фондові диски, зроблено висновок: що піаністка приділяла велику увагу творам М.Колесси та М.Лисенка. Тому, у роботі проаналізовано особливості виконання піаністкою творів даних композиторів.

Роль Етелли Чуприк у мистецькому житті України та у розвитку нашого фортепіанного виконавства є неоціненною. Її ім'я, без сумніву, має бути вписане до золотого фонду української спадщини та введене у науковий обіг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бедзір В. Етелла Чуприк: «Бог створив спочатку музику, потім рояль і третьою – мене». *Урядовий кур'єр*. URL: <https://zakarpattya.net.ua/News/101163-Etella-Chupryk:-Boh-stvoryv-spochatku-muzyku-potim-roial-i-tretoiu---mene>, дата останнього звернення 02.04.2025.
2. Блажкевич Г., Старух Т. Відлуння шопеніани. *Правда і міфи про львівських піаністів - основоположників фортепіанної школи*. Львів, Сполом, 2002. 226 с.
3. Бондаренко О. Етелла Чуприк: «Я молюся нотами». *Музика*. URL: <https://mus.art.co.ua/etella-chupryk-ya-molyusya-notamy/>, дата останнього звернення 16.04.2025.
4. Грись Т. Етелла Чуприк виступить в Ужгороді з творами Бетховена. *Заголовок*. URL: <https://zaholovok.com.ua/etella-chuprik-vistupit-v-uzhgorodi-z-tvorami-betkhovena>, дата останнього звернення 15.03.2025.
5. Етелла Чуприк: «Я не можу жити без рояля». *Гал-інфо*. URL: https://galinfo.com.ua/news/etella_chupryk_ya_ne_mozhu_zhyty_bez_royalya_284052.html, дата останнього звернення 07.05.2025.
6. Іванова С. Етелла Чуприк: роман з музикою. *Збруч*. URL: <https://zbruc.eu/node/29157>, дата останнього звернення 14.05.2025.
7. Кияновська Л. Vivat «Віртуози Львова». *Музика*. 2002, № 6. 32 с.
8. Кияновська Л. Незнана магія української музики. *Українська музика*. Число 1 (27). Львів, ЛНМА, 2018. 148 с.
9. Кияновська Л. Пам'яті Етелли Чуприк. *Українська музика*. Число 3–4. Львів, ЛНМА, 2019. 184 с.
10. Кияновська Л. Портрет сучасника в інтер'єрі постмодернізму. *Українське музикознавство: Науково-методичний збірник*. Упорядник І.А. Котляревський. Вип. 30. Київ, НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2001. 238 с.

- 11.Лабанців-Попко З. Чуприк Етелла. *Сто піаністів Галичини*. Львів, Оліс плюс, 2008. 224 с.
- 12.Кафедри №1 та №2 спеціального фортепіано. *ЛНМА імені М. В. Лисенка*. URL: <https://lnma.edu.ua/kafedry/kafedry-1-ta-2-spetsialnoho-fortepiano/>, дата останнього звернення 18.03.2025.
- 13.Максим'як О. Прем'єрне виконання Бахівського твору у Львівській філармонії. *Львівська філармонія*. URL: <http://www.m-r.co.ua/mr/mr.nsf/0/4E6664AAFB275801C2257C280066E3EA?OpenDocument>, дата останнього звернення 15.04.2025.
- 14.Мельник Л. КОНТРАСТИ-10 ... львівських імен, без яких не обходиться жоден фестиваль. *Контрасти. 10-й Міжнародний Фестиваль Сучасної Музики*. Львів, 2004. 96 с.
- 15.Міжнародний музичний конкурс імені Миколи Лисенка. *Асоціація академічних музичних конкурсів (Україна)*. URL: <http://competition.kiev.ua/ukr/c1/>, дата останнього звернення 28.04.2025.
- 16.Рудницький О. Інваріантні ознаки інтерпретації творів Миколи Колесси представниками Львівської фортепіанної школи. *Науковий вісник. Сміслові засади музичної творчості*. Вип. 59. Київ, 2006. 242 с.
- 17.Снегірьов О.М. Етелла Чуприк. *Піаністи України*. Вип. 1. Київ, КДВМУ, 1997. 76 с.
- 18.У Львові померла Етелла Чуприк. *Збруч*. URL: <https://zbruc.eu/node/94471>, дата останнього звернення 08.04.2025.
- 19.Чуприк Е. Відео з конкурсу у Будапешті. 1991 р. URL: https://youtu.be/_596mZWpCsA?si=kplS4F93RQuEyofG, дата останнього звернення 05.05.2025.
- 20.Шеремет С. Допис про Етеллу Чуприк. URL: <https://www.facebook.com/share/p/19A1FJQaQ1/?mibextid=wwXlfr>, дата останнього звернення 08.04.2025.

21. Ethella Chupryk. Biography. Classical Connect. 2013. URL: https://www.classicalconnect.com/Ethella_Chupryk/1083, дата останнього звернення 15.03.2025
22. Franz Liszt International Piano Competition. Filharmonia Magyarország. URL: https://filharmonia.hu/en/competitions/franz-liszt-international-piano-competition?utm_source=chatgpt.com, дата останнього звернення 15.04.2025

ДОДАТКИ

Додаток 1. Світлини піаністки

(Етелла Чуприк з синами та Марією Крих)

(Е. Чуприк і М. Крих)

Додаток 2. Афіші концертів Етелли Чуприк

Hessisches Staatsbad
Bad Nauheim

**Kammermusik
bei Kerzenlicht**

Donnerstag, 4. Juni 1992, 19.30 Uhr

im historischen **Spiegelsaal
des Kurhauses**

Zu Gast die Starpianistin
ETHELLA CSUPRIK
aus der Ukraine

mit den Werken: Mephisto Walzer,
Mazeppa, Spanische Rhapsodie,
Figaros Hochzeit u.a.

Eintritt: DM 8,- Kurgäste DM 6,-

PAŃSTWOWA
FILHARMONIA
im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie
Dyrektor naczelny i artystyczny PIOTR BORKOWSKI

Koncert Symfoniczny

WYKONAWCY:
ETELLA CZUPRYK
FORTEPIAN

ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII OLSZTYŃSKIEJ

dyryguje
BOGUSŁAW MADEY

słowo o muzyce
Mirosław Zdunek

PROGRAM:
J. BRAHMS – Koncert fortepianowy B-dur op. 83
C. FRANCK – Poemat symfoniczny „Potępiony strzelec”

25 MARCA 1994 R. (piątek), GODZ. 18.00
Sala Koncertowa Filharmonii Olsztyńskiej, ul. Kościuszki 39

BILETY DO NABYCIA W KASIE FILHARMONII poniedziałek–piątek godz. 11⁰⁰–16⁰⁰ oraz na dwie godziny przed koncertem.
Telefoniczna rezerwacja biletów tel. 27-51-75, w. 13, 14, 15.

FILHARMONIA
POMORSKA

im. IGNACEGO JANA
PADEREWSKIEGO

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY ELEONORA HARENDARSKA

Piątek, 8 kwietnia 1994, godz. 19.00, sala koncertowa FP

ORKIESTRA SYMFONICZNA
FILHARMONII POMORSKIEJ

BOGUSŁAW MADEY
DYRYGENT

ETELLA CZUPRYK
FORTEPIAN

DANIEL STABRAWA
SKRZYPCE

CZAJKOWSKI
Koncert fortepianowy b-moll

FRANCK **SZYMANOWSKI**
Poemat symfoniczny „Strzelec potępiony” I Koncert skrzypcowy

Zakończenie koncertu około godziny 21

FILHARMONIA
NARODOWA

XXIV CYKL CZWARTKOWYCH KONCERTÓW DLA MŁODZIEŻY 1993/1994
XIX KONCERT
Czwartek, 21 kwietnia 1994 r., godz. 18.00, SALA KAMERALNA Warszawa, ul. Miodowa 5

RECITAL FORTEPIANOWY

**LISZT
KREISLER
RACHMANINOW**

Etella Czupryk
fortepian

BOGUSŁAW SCHELLER
słowo o muzyce

W programie: SERGIUSZ RACHMANINOW, KREISLER/RACHMANINOW, LISZT

SPRZEDAŻ BILETÓW W KASIE FILHARMONII NARODOWEJ W G.O.D.Z. 12.00 – 18.00 (KASA NIETRYWNA W GODZ. 15.00 – 15.30)
Informacje i zamówienia: Dział Koncertów, Czwartkowych FN, tel. 26-72-61 w. 113 i 118

**ARCYDZIEŁA
MUZYKI
KAMERALNEJ**

GMACH TRYBUNAŁU KORONNEGO
NA STARYM MIEŚCIE W LUBLINIE
GODZINA 18.00

24 KWIETNIA 1994 RECITAL FORTPIANOWY
ETELLA CZUPRYK

PROGRAM:
SERGIUSZ RACHMANINOW - 3 SONATA 3-miej op. 36
STEFAN TABAKOWICZ - 3e i 4e op. 7, 1. i 2. i 3.
FRANZ LISZT - HERKULOWE WIDMO - FANTAZJA NA TEMAT DWÓCH MOTYWÓW
Z OPERY WIGILE, PRAGA W.A. MOZARTA
FRANZ LISZT - MUJEROS GROS (1881), GROMNIEKSEN (1883), MAJERKA (1885)

WYSTAWA
JOLANTA JASTRZĘBSKA-JAKIEL
MALARSTWO

POCZĄS KONCERTU NASTĄPI UROZCZYSTE PRZEKAZANIE PRZEZ ARTYSTKĘ
DZIEŁA SZTUKI DO KOLEKCYI FUNDACJI GALERIA NA PROWINCJI

KURATOR WYSTAWY
DOROTA KUBACKA

Naleczowianka
FUNDACJA IM. JÓZEFA HOFMANNA W WARSZAWIE
WOWA FILHARMONIA IM. HENRYKA WIENIAWSKIEGO W LUBLINIE
CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ - ODDZIAŁ W LUBLINIE
Dyrektor Artystyczny - MAREK DREWNOŃSKI

**IV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
im. JÓZEFA HOFMANNA**
HONOROWY PATRONAT - WOLFFER LUBELSKI

WARSAWA	RECITAL INAUGURACYJNY MAREK DREWNOŃSKI	LUBLIN
Niedziela 23.VIII.94, godz. 18.00 STUDIO 51	2.VIII.94 - 13.VIII.94 PALAC MALACHOWSKICH	Poniedziałek 1.VIII.94, godz. 18.00 ZAMEK
PIRSEDO - 4.VIII.94, godz. 18.00	TRIO STROIKOWE PFL	
PIRSEDO - 5.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - URSZULA KRYGER	
PIRSEDO - 6.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - WADIM RUDENKO	
PIRSEDO - 7.VIII.94, godz. 18.00	SPOTKANIE Z KRZYSZTOFEM ZANUSIM	
PIRSEDO - 8.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - ETELLA CZUPRYK	
PIRSEDO - 9.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - NAUM SZTARKMAN	
PIRSEDO - 10.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - EWA POBŁOCKA	
PIRSEDO - 11.VIII.94, godz. 18.00	RECITAL - ROBERT KABARA	
PIRSEDO - 12.VIII.94, godz. 18.00	MARIOLA CIENIAWA	
PIRSEDO - 13.VIII.94, godz. 18.00	KONCERT KAMERALNY	
PIRSEDO - 14.VIII.94, godz. 18.00	MARIUSZ BOGDANOWICZ	
PIRSEDO - 15.VIII.94, godz. 18.00	PIOTR BISKUPSKI	
PIRSEDO - 16.VIII.94, godz. 18.00	LA SCALA PRZEDSTAWIA	
PIRSEDO - 17.VIII.94, godz. 18.00	KONCERT LAUREATÓW	
PIRSEDO - 18.VIII.94, godz. 18.00	IV MIĘDZYNARODOWEGO KURSU MISTRZOWSKIEGO im. JÓZEFA HOFMANNA	
PIRSEDO - 19.VIII.94, godz. 18.00	WYKONCZENIE NAGROD	
PIRSEDO - 20.VIII.94, godz. 18.00	DYLEW - PALAC	
PIRSEDO - 21.VIII.94, godz. 18.00	HAPPENING	
PIRSEDO - 22.VIII.94, godz. 18.00	MARIA FOLTYN - reżyseria	

Przewodzenie koncertów:
JÓZEF KANSKI, MAREK DREWNOŃSKI, JADWIGA KISZCZAK, MARIA NEUGEBAUER, ALINA STANIAK, PAWEŁ WĄDOŁOWSKI

IMPREZY TOWARZYSZĄCE FESTIWALOWI - IV MIĘDZYNARODOWY KURS MISTRZOWSKI im. JÓZEFA HOFMANNA

KAZIMIERZ - czwartek 4.VIII.94, godz. 18.00 - KOK; LUBARTÓW - sobota 6.VIII.94, godz. 18.00 - LOK

KULAWY - niedziela 7.VIII.94, godz. 17.00 - POK - Pałac Czartoryskich; czwartek 11.VIII.94, godz. 17.00 - POK - Pałac Czartoryskich;

sobota 13.VIII.94, godz. 17.00 - POK - Pałac Czartoryskich; CHEŁM - wtorek 8.VIII.94, godz. 18.00 - MOK - Muzeum Kaplica św. Mikołaja

Wykonawcy: CRISTINA ORVETO - klawierzy, PIERLUIGI MAESTRI - fcl, FULVIO LEOPREDDI - skrzypce, CLAUDIO COZZANI - fortepian

EWA POBŁOCKA - fortepian, BOŻENA HARASIMOWICZ-HAAS - sopran, ALINA STANIAK - prowadzenie

ROBERTO PAGANO - KURS INTERPRETACJI SONAT DOMENICO SCARLATTIEGO

PALAC MALACHOWSKICH - WYSTAWA PRAC UCZNIÓW LICEUM PLASTYCZNEGO im. JÓZEFA CHEŁMOŃSKIEGO W NALECZOWIE

Sprzedaż biletów na koncerty w dniu 1.VIII.94, godz. 18.00 - ZAMEK w kasie PFL od dnia 26.VII.94

Sprzedaż biletów na koncerty w Naleczowie prowadzi sekcja k.o. w Pałacu Malachowskich w Naleczowie

SPONSORZY:

PK - DISTRIBUTION (wzrost 2 o/s)
Wyjątkowy dystrybutor wody mineralnej
NALECZOWIANKA

26-28
листопада
1994 р.

Коломийська міська Рада
Відділ культури

26-28
листопада
1994 р.

8 МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ
ІМЕНІ АНАТОЛІЯ КОС-АНАТОЛЬСЬКОГО

26 листопада-субота:
Урочисте відкриття фестивалю.
Концерт за участю Львівського камерного оркестру
„ПЕРПЕТУУМ МОБІЛЕ“ та хору музично-педагогічного
училища ім. Ф. Колесси.

27 листопада-неділя:
Музична вітальня „До 85-річчя з дня народження
А. КОС-АНАТОЛЬСЬКОГО“. Презентація Коломийської
Асоціації Мистців.
Концерт Заслуженої артистки України, лауреата міжнародних конкурсів ЕТЕЛІ ЧУПРИК (фортепіано).

28 листопада-понеділок:
Концерт вокальної музики. Солоїст—О. ЧІБІСОВ (м. Львів).

Закриття фестивалю.
Концерт ансамблю ударних інструментів
„Київ-Перкашин“.

ВХІД ВІЛЬНИЙ

29 CZERWCA • CZWARTEK

17.00 Centrum Kulturalne, ul. Konarskiego 9

Recital
fortepianowy
Etełły Czupryk
(UKRAINA)

W programie

D. Scarlatti - 3 sonaty
W.A. Mozart - Fantazja i Sonata Nr 14
L. Rewucki - Preludium
S. Rachmaninow - Sonata Nr 2 op. 36
S. Turkowycz-Lukianowycz - Suita-fantazja
F. Chopin - Introdukcja i Rondo op. 16

XIV FESTIWAL KULTURY UKRAIŃSKIEJ

Bilety do nabycia w Biurze Festiwalu, ul. Kościuszki 5 oraz przed koncertem

CENTRUM KULTURY I SZTUKI W KALISZU
WOJTA GAIANY PRZYJMUJE
MIĘDZYNARODOWĄ FUNDACJĘ IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE
OFICJA SPONSORÓW

**XIV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
"Chopin w barwach jesieni"
ANTONIN '95**

czwartek, 14.09.1995 - Ostrowskie Centrum Kultury
18.00 - *Koncert inauguracyjny*
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej
pod dyktando MIECZYSLAWA GAWRONSKIEGO
LUDMILA ANGELOV - fortepian, ETELLA CZUPRYK - fortepian

piątek, 15.09.1995 - Antonin - Pałac Mysłowski
17.00 - *Uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem F. Chopina*
17.30 - RINKO KOBAYASHI - fortepian
19.00 - WALENTINA IGOSHINA - fortepian

sobota, 16.09.1995 - Antonin - Pałac Mysłowski
16.00 - MACIEJ PIOTROWSKI - fortepian, WOJCIECH WALASEK - wokal
18.00 - FOU TS'ONG - fortepian
22.00 - *Koncert "Chopin w aksamicie nocy" z udziałem wszystkich wykonawców festiwalu oraz*
MASAKO EZAKI - fortepian, MARTA BOBERSKA - sopran,
NATALIA REWAKOWICZ - akompaniament,
ANNA SENIUK - recytacja

niedziela, 17.09.1995 - Antonin - Pałac Mysłowski
16.00 - KAJA DANCZOWSKA - skrzypce
18.00 - WALDEMAR MALICKI - fortepian
18.00 - REGINA SMENDZIANKA - fortepian

koncerty i recitale komentują:
Krystyna Pietranek-Kulis, Jan Popis i Bogusław Sobczuk

IMPREZY TOWARZYSZĄCE
Wystawa ekslibrisu malarza PAVLA HAVATY
(komisars - B. i C. Wasiłowie) - I galeria
Wystawa pokonkursowa I Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego
Wrocław '95 - "Muzyka posłana w fotografię"
(komisars - Z. Stokhosa) - II galeria
Statystyka filatelistyczna z kasownikiem pocztowym
w niedzielę 17.09.1995 (15.00-18.00) - recepcja pałacowa

Przedprzedaż biletów: Ostrowie-CK (tel. 36 40 80), Kalisz CKS (tel. 64 10 47)
i Antonin (tel. 36 18 51)
Przejazd do Antonina: piątek: z Ostrowa (PSM) 16.00, z Kalisza (PSM) 18.00
sobota: z Ostrowa 15.00 i 21.00, z Kalisza 16.00
niedziela: z Ostrowa 15.00, z Kalisza 16.00

**FILHARMONIA
CZĘSTOCHOWSKA**
DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY JERZY KOSEK

**KONCERT SYMFONICZNY
MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
MUZYKI**

Wykonawcy:
ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII CZĘSTOCHOWSKIEJ
SŁAWOMIR CHRZANOWSKI - dyrygent
ETELLA CZUPRYK - fortepian

Program:
S. Rachmaninow - III Koncert fortepianowy d-moll op. 30
H. M. Górecki - Trzy utwory w dawnym stylu
F. Mendelssohn-Bartholdy - IV Symfonia A-dur „Włoska” op. 90

**PIĄTEK
29 września
1995 roku
Godz. 18⁰⁰
SALA
CONCERTOWA**

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
1995. november 27-én, hétfőn (I. sorozat 2. előadás)
1995. november 28-án, kedden (Mahler sorozat 2. előadás)
este fél 8 órai kezdettel a

**BUDAPESTI
FILHARMÓNIAI
TÁRSASÁG**
zenekarának hangversenye

Csajkovszkij: *Rómeó és Júlia nyitányfantázia*
Liszt: *ESZ-dúr zongoraverseny*
Dvorak: *IX. szimfónia, e-moll, "Az új világból"*

Közreműködik:
CSUPRIK ETELKA
zongoraművész

Vezényel:
JANSUNG KAKHIDZE

A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangversenyeit a
SZERENCSEJÁTEK RT. COLONIA BIZTOSÍTÓ RT.
Lufthansa, Nemzeti Kulturális Alap,
és a MAGYAR HÍRLEP támogatják.

Jegyek válthatók az Operaház jegypénztárban telefon: 153-0170, valamint az
Operaház Szervezési Osztályán (Bp. 11. Andrássy u. 20) telefon: 131-7914,
felfogadás: naponta 9-17 óráig

**PAŃSTWOWA FILHARMONIA
IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO
w Krakowie**

2 LUTEGO 1996
piątek - g. 19.30
Sala Filharmonii
Almanach 91

**KONCERTY
SYMFONICZNE**

3 LUTEGO 1996
sobota - g. 18.30
Sala Filharmonii
Almanach 92

Inauguracja Roku Brucknerowskiego

ORKIESTRA FILHARMONII KRAKOWSKIEJ

**Vladimir
PONKIN**
dyrygent

**Etella
CZUPRYK**
Rosja
Ukraina
fortepian

JOSEPH HAYDN - Symfonia Es-dur nr 22
FERENC LISZT - Koncert fortepianowy A-dur
ANTON BRUCKNER - II Symfonia c-moll

Sprzedaz biletów w kasie Filharmonii od dnia 29 stycznia 1996
w godzinach 14-19 oraz na godzinę przed rozpoczęciem koncertów.
Ceny biletów: 6 zł (60.000) i 4 zł (40.000). Dla uprawnionych
na koncert sobotni bilety zniżkowe w cenie 3 zł (30.000).

RICHARD-WAGNER-VERBAND
Markgräfliches Opernhaus Bayreuth
Samstag, 17. August 1996, 20 Uhr

KAMMERORCHESTER
Mitglieder des Bayreuther Festspielorchesters 1996

Ethella Chuprik, Klavier
Helmut Schützeichel, Oboe
Gerhard Rapsch, Fagott
Karl Suske, Violine
Jürnjakob Timm, Violoncello

Dirigent: Robert König

Johann Chr. Bach	Sinfonia G-Dur, op. 6 Nr. 1
Wolfgang A. Mozart	Konzert für Klavier, C-Dur KV 467
Joseph Haydn	Sinfonia concertante B-Dur op. 84

Karten im Vorverkauf ab 5. August 1996
an der Theaterkasse, Jean-Paul-Platz

Mit freundlicher Unterstützung von
Guthart Versicherungen und EuroKredit Damen- und Herrenmode
Druck: Lorenz Ehinger, 95444 Bayreuth

RICHARD-WAGNER-VERBAND BAYREUTH
Markgräfliches Opernhaus
Samstag, 25. Januar 1997, 20 Uhr

Klavierabend
Ethella Chuprik
(Lemberg/Ukraine)

Preisträgerin der Klavierwettbewerbe
Kiew, Moskau und Budapest

Beethoven	Sonate Nr. 15 op. 28 D-Dur
Schumann	Carnaval op. 9
Liszt/Busoni	Fantasie über zwei Themen aus Mozarts „Die Hochzeit des Figaro“
Chopin	Introduktion und Rondo op. 16
	Nocturne cis-Moll op. ph 72,2
Wagner/Liszt	Ouvertüre zu „Tannhäuser“

Karten im Vorverkauf ab 11. Januar 1997 an der Theaterkasse,
Jean-Paul-Platz, und an der Abendkasse

Dieser Konzert wird unterstützt durch die
Kulturförderung der Stadtsparkasse Bayreuth

Львівська організація спілки композиторів України
Львівська обласна філармонія

**ДНІ АМЕРИКАНСЬКОЇ
ТА УКРАЇНСЬКОЇ
МУЗИКИ У ЛЬВОВІ**

П'ЯТНИЦЯ **3** травня П'ЯТНИЦЯ **3** травня

КОНЦЕРТНИЙ ЗАЛ ІМ. С. ЛЮДНЕВИЧА

Ольга КРИВОЛАП Віктор КАМІНСЬКИЙ Крістофер Т'Ю Джон АДАМС Аарон КЕРНІС	Маленькі симфонії Концерт для фортепіано і струнних Елегія для струнних Затягування Петель Музика Чолестіс для струнних
--	---

ЕТЕЛЛА ЧУПРИН **ВІКТОРІЯ ЖАДЬНО**
фортепіано диригент

Львівський камерний оркестр Вищого Музичного Інституту
ім. Лисенка

Художній керівник — **Артур МИНИТНА**

Субота **26** ВЕРЕСНЯ

Міністерство культури і мистецтв України
Спілка композиторів України
Центр музичної інформації
Спілка композиторів України
Фонд сприяння розвитку мистецтв України

Палац мистецтв «Український дім»
(вул. Хрещатик, 2)

КОНЦЕРТ
до 100-річчя від дня народження
ДЖОРДЖА ГЕРШВІНА

„Американець у Парижі“	Симфонічна сюїта
Рапсодія у стилі блюз	Для фортепіано з оркестром
Три прелюдії	Для фортепіано
Сюїта з опери „Поргі та Бесс“	Для симфонічного оркестру

Державний естрадно-симфонічний оркестр України
Художній керівник і головний диригент — Віктор ЗДОРЕНКО

Солісти: Лілія ГРЕВЦОВА (вокал)
Етелла ЧУПРИК (фортепіано)

Вечір веде Борис АРХІМОВИЧ

Початок о 19 год. Вхід вільний

Richard-Wagner-Verband
 Ortsverband Bayreuth e.V.

Richard-Wagner-Museum
 - Haus Wahnfried -

Sonntags-Soirée in Wahnfried
18. November 2001, 19.30 Uhr

Klavierabend
Ethella Chupryk

Johann S. Bach	Italienisches Konzert in F-Dur, BWV 971 Toccata g-moll, BWV 913
Frédéric Chopin	Ballade g-moll op.23
Wagner/Liszt	"Santo spirito cavaliere" aus "Rienzi" Feierlicher Marsch aus "Parsifal"
Modest Mussorgsky	Bilder einer Ausstellung

Reservierung und Vorverkauf im Richard-Wagner-Museum ab 10. November 2001.
 Eintritt: DM 32,-; Schüler/Studenten DM 16,- • Telefon: 757 28 16

mit freundlicher Unterstützung der

 Sparkasse Bayreuth
 Ihr Partner in Stadt und Land

Міністерство культури і мистецтва України
 Український державний центр культурних ініціатив

29 березня 2002 року
 Національна опера України імені Тараса Шевченка
160-річчя від дня народження
Миколи Лисенка

У програмі беруть участь:

Симфонічний оркестр та хор Національної опери України
 Київський муніципальний камерний хор "Хрещатик"
 Народні артисти України,
 лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка
 Роман Майборода, Марія Стефюк, Микола Шопша
 Народні артисти України
 Олександр Дяченко, Лідія Забіляста,
 Іван Пономаренко, Степан Фіщич
 Заслужені артисти України
 Оксана Антоноук, Ірина Дась, Світлана Кисла,
 Іван Кучер, Костянтин Фесенко, Етєла Чуприк, Тарас Штонда
 Лауреати міжнародних конкурсів
 Тетяна Войтех, Павло Приймак, Петро Приймак

Головний диригент - народний артист України, народний артист Росії Володимир Кожухар
 Диригенти - народний артист України Іван Гамкало, Микола Лисенко
 Головний хормейстер - народний артист України, лауреат Національної премії України
 імені Тараса Шевченка Лев Венедиктов
 Хормейстер - Лариса Бухонська
 Головний режисер - заслужений діяч мистецтва України Дмитро Чирипюк
 Художній керівник - заслужений працівник культури України Михайло Бурак

Початок о 18 годині

Вхід за запрошеннями

НЕДІЛЯ **7** **ВЕЛИКИЙ ЗАЛ** **7** НЕДІЛЯ
 грудень 2001 р.

ВИЩОЇ ДЕРЖАВНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ
 ім. М. В. ЛИСЕНКА
 (вул. О. Микінінського, 5)

З нагоди 150-річчя музичної академії ім. М. Лисенка

ФОРТЕПІАННИЙ КОНЦЕРТ
ЗАСЛУЖЕНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ
ЕТЕЛЛИ ЧУПРИК
ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ
М. Ф. КОЛЕССІ

В програмі твори
 Й. С. БАХА, С. РАХМАНІНОВА,
 Ф. ШОПЕНА, Р. ШУМАНА М. КОЛЕССІ

ВСТУПНЕ СЛОВО—**РОМАН САВИЦЬКИЙ**

Початок о 17 год.

СУБОТА **20** **ЗАЛ ФІЛАРМОНІЇ** **СУБОТА**
 березня 2004 р. вул. Чайковського, 7 **20**
 березня 2004 р.

Миколі КОЛЕССІ-101-ий
ФОРТЕПІАННИЙ КОНЦЕРТ
 заслуженої артистки України
Етелли ЧУПРИК

В програмі твори:
 Л. В. Бетховена, К. Дебюссі
 С. Рахманінова, М. Колесси

Вступне слово - **Роман Савицький**

ПОЧАТОК о 18 год.

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE
im. Stanisława Moniuszki
rok założenia 1871

GRUDZIEŃ 2003

Pałac Szustra
ul. Morskie Oko 2

04.12.03 czwartek godz. 18.00	Shrine of a piece Monika Marciński, Małgorzata Ordecka-Tworkowska, Sylwia Knap – sopran Ella Summanek – fortepian Program: Mozart, Meyerbeer, Donizetti, Verdi, J. Strauss, Dvořák, Fauré, Puccini, Lehár, Kulmár, Póleni Opieka artystyczna: Barbara Rasin-Knap
07.12.03 niedziela godz. 11.00	Mistrz i jego uczniowie: Elżbieta Karat-Kraszel Maria Muszyńska, Damian Klonowski, Marcin Łopacki, Michał Szostakowski – fortepian Program: Bach, Cramer, Czerny, Chopin, Liszt, Grieg
11.12.03 czwartek godz. 18.00	Polska lirka wokalisty Patrycja Gabrel, Katarzyna Januszczak, Katarzyna Rzymka – mezzosopran Dagmara Dudzińska – fortepian Program: Karłowicz, Różycki, Lefeld, Perkowski, Górecki
14.12.03 niedziela godz. 11.00	Recital fortepianowy: Marcin Dominik Gluch Program: Bach, Beethoven, Chopin, Zarębski, Paderewski, Lindholm, Gluch, Sbordani, Torri, Gorb, Twardowski
18.12.03 czwartek godz. 18.00	Koncert kameralny Anna Betley – skrzypce, Andrzej Gębski – skrzypce Antoni Lichmanow – fortepian Program: Bach, Telemann, Wieniawski, Szymanowski, Twardowski
21.12.03 niedziela godz. 11.00	Koncert kameralny Piotr Cegielski – skrzypce Ethella Czuprik – fortepian Program: Chopin, Prokofiew, Franck, Ravel
28.12.03 niedziela godz. 11.00	Kolędy i pastorałki Chór kościoła Ewangelicko-Reformowanego pod dyktando Pawła Hruszwickiego

Bilety do nabycia w sekretariacie Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego
Pałac Szustra, ul. Morskie Oko 2, tel. 849 56 51, 849 68 56
od poniedziałku do piątku w godz. 10⁰⁰–18⁰⁰ oraz na godzinę przed koncertem

warszawskie Towarzystwo Muzyczne
im. Stanisława Moniuszki
rok założenia 1871

Pałac Szustra
ul. Morskie Oko 2

Listopad 2005

05.11.05 niedziela godz. 11.00	Mistrz i jego uczniowie: Jan Kałubski – fortepian oraz: Urszula Izbicka, Izabela Pietrukaniec – fortepian Program: Bach, Chopin
10.11.05 czwartek godz. 18.00	Koncert pieśni polskich – w 87 rocznicę Odzyskania Niepodległości Studentki Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie z klasy śpiewu prof. Krzyszty Szostek-Radkovej
13.11.05 niedziela godz. 11.00	Koncert kameralny Ravel Piano Duo: Agnieszka Kozło, Katarzyna Ewa Sokolowska oraz: Michał Zieliński – wiolonczela Program: Schubert, Bizet, Czajkowski
17.11.05 czwartek godz. 18.00	Koncert kameralny z okazji Obchodów Roku Kultury Ukraińskiej w Polsce Ethella Czuprik – fortepian Piotr Cegielski – skrzypce Program: Kosenko, Franck, Ravel, Prokofiew
20.11.05 niedziela godz. 11.00	Zuzanna Sawicka – harfa Agnieszka Karwowska – flet Program: Fauré, Ravel, Andres, Lutosławski
24.11.05 czwartek godz. 14.00	Młodzi dla młodych Skrzypce – nie tylko klasycznie Prowadzenie: Karol Leonowicz Koncert zorganizowany dzięki pomocy finansowej m.st. Warszawy-Dzielnicy Mokotów
24.11.05 czwartek godz. 18.00	Muzyka w salonie XIX-wiecznej Warszawy Emilian Mady – fortepian Kaja Giżewska – skrzypce Program: Dobrzyński, Kątski, Krzyżanowski, Zarzycki, Pankiewicz Koncert zorganizowany dzięki pomocy finansowej m.st. Warszawy-Dzielnicy Mokotów
27.11.05 niedziela godz. 11.00	Koncert arii i pieśni: W hołdzie prof. Zofii Bręgy Aleksandra Barańska, Małgorzata Kubala, Magdalena Krzyńska – sopran Jadwiga Rappé – alt, Andrzej Leonard Mróz – bas Maja Nosowska – fortepian słowo: Małgorzata Komorowska opieka organizacyjna: Bożena Betley i Jerzy Knetig

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І Мистецтв України
Львівська середня спеціальна музична школа-інтернат ім. С. Крушельницької
ВЕЛИКИЙ ЗАЛ
(пер. Золотий, 10)

ЧЕТВЕР 25 листопада 2004 р. ЧЕТВЕР 25 листопада 2004 р.

Президенту концерту "Богдан"
почесному консулу республіки Грузія
пану Богдану ФЕДОРІШИНУ
в подяку за дарунок учням школи
концертного роялю "Естонія"

КОНЦЕРТ
заслуженої артистки України,
лауреата Міжнародних конкурсів,
доцента Львівської державної музичної академії
ім. М. Лисенка

ЕТЕЛЛИ ЧУПРИК

у програмі:

Р. Шуман – "Карнавал"

С. Рахманінов – Етюди-картини a-moll, es-moll

М. Колесса – Чотири прелюди

Рекламне сприяння-об'єднання "Творчість"

ПОЧАТОК о 17.00

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ України

142-й сезон 142-й сезон

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛАРМОНІЯ УКРАЇНИ
КОЛОНІЙНИЙ ЗАЛ ІМЕНІ М.В.ЛИСЕНКА

За підтримки
Фонду сприяння розвитку мистецтв

СЕРЕДА, 28 ГРУДНЯ 2005 РОКУ
Абонемент № 7
„МИСТЕЦТВО ФОРТЕПІАННОЇ ГРИ“
Заслужена артистка України, лауреат міжнародних конкурсів

ЕТЕЛЛА ЧУПРИК

— ПРОГРАМА —

I ВІДДІЛ
Д. Скварлатті — Три сонати: мі мажор, сі міно, мі мажор
Й. С. Бах — С. Рахманінов — Партита мі мажор
С. Рахманінов — Вальс із «Симфонічних тенцій» (перекладення для фортепіано Е. Чуприк)
Ф. Крейслер — С. Рахманінов — Мухи кохання
— Радість кохання

II ВІДДІЛ
Ф. Ліст — Іспанська рапсодія
— «Заручини» із циклу пісень для фортепіано «Роки мандрів». Рік другий — Італія
Ф. Ліст — Ф. Бузони — Фантазія на дві теми з опери В. А. Моцарта «Весталь Фігаро»
(по майже закінченому оригінальному рукопису, доповненому Ф. Бузони)

Початок о 19 год. Вартість квитків 3—30 грн. Телефон для запитів: 278-16-4

Квитки продаються у касах Філармонії та підземного переходу Майдану Незалежності
Інформаційна підтримка — «Київська довідка», газета «Метро»

ЖИВИЙ ЗВУК

Міністерство культури і мистецтв України
Управління культури Львівської обласної адміністрації
Львівська обласна філармонія
Концертний зал ім. С. Людкевича

СЕРЕДА
25
вересня 2006 р.

Міжнародний музичного мистецтва

Віртуози XXIV

заслужена артистка України,
лауреат Міжнародних конкурсів

ЕТЕЛЛА ЧУПРИК

(фортепіано)

У програмі:
I відділ
Д. Скарлатті – Три сонати (Мі мажор, сі мінор, Мі мажор)
В. А. Моцарт – Соната Ре мажор
Л. Бетховен – Соната № 5 до мінор
II відділ
С. Рахманінов – Варіації на тему Шопена
С. Рахманінов – Транскрипції
Ф. Мендельсон – "Сон в літню ніч"
М. Римський-Корсаков – "Політ джмеля"
Ф. Крейслер – "Муки кохання"
Ф. Крейслер – "Радість кохання"

Партнер проекту – КБ "КРЕДИТБАНК-УКРАЇНА"
Інформаційні партнери – газети "Високий Замок", "Львівська Газета", "Поступ",
"За Вілну України", "Панорама Ринку",
радіо "Незалежність"

Телефони для довідок: 72-67-24, 72-58-64, 72-10-42
Бітки продаються

Початок о 19 год.

Міністерство культури і туризму України
Управління культури і туризму Львівської обласної адміністрації
Львівська обласна філармонія
Концертний зал ім. С. Людкевича

СЕРЕДА
17
вересня 2006 р.

Віртуози XXV

ВЕЧІР КАМЕРНОЇ МУЗИКИ

заслужена артистка України
лауреат Міжнародних конкурсів
Етелла ЧУПРИК
(фортепіано)

Концертмейстер симфонічного оркестру
Варшавської народової філармонії
Петро ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ
(скрипка)

У ПРОГРАМІ:
В. КОСЕНКО – Соната ля мінор, оп. 18
С. ПРОКОФ'ЄВ – Соната №2 ре мажор, оп. 94
С. ФРАНК – Соната ля мажор
М. РАВЕЛЬ – Циганська рапсодія

При підтримці ВАТ "КРЕДОБАНК" (голова правління Степан КУБІВ)

Інформаційні партнери – газети "Високий Замок", "ЕКСПРЕС" "За Вілну України", "Поступ",
"Львівська Газета" радіо "Незалежність", ТРК "Люкс"

Львову 750

Бітки продаються

Початок о 18 год.

FUNDACJA „PRO MUSICA VIVA”
WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE

KONCERT KAMERALNY
MUZYKI POLSKIEJ I UKRAIŃSKIEJ

PIOTR CEGIELSKI
skrzypce

ETHELLA CZUPRYK
fortepian

W PROGRAMIE:
G. BACEWICZ
I. J. PADEREWSKI
W. KOSENKO
B. LATOSZYŃSKI

PAŁACY SZUSTRA, UL. MORSKIE OKO 2
CZWARTEK, 16 LISTOPADA 2006, GODZ. 18.00

ZREALIZOWANO ZE ŚRODKÓW MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY

Бітки продаються

Управління культури і туризму Львівської обласної адміністрації
Львівська обласна філармонія
Концертний зал ім. С. Людкевича
(вул. Чайковського, 7)

СУБОТА
21
жовтня 2006 р.

ФОРТЕПІАННІ ВЕЧОРИ

З

ЕТЕЛЛОЮ ЧУПРИК

Вечір музики Бетовена

Симфонія № 5 до мінор (транскрипція Ф. Ліста)
Соната № 29 Сі-бемоль мажор ("Hammerklavier")

Вступне слово - доктор мистецтвознавства, професор
Любов КИЯНОВСЬКА

Інформаційні партнери - газети "Високий Замок", "ЕКСПРЕС"
"За Вілну України", "Поступ", "Львівська Газета" радіо "Незалежність", ТРК "Люкс"
Рекламне сприяння - об'єднання "Творчість"

Львову 750

Бітки продаються

Телефони для довідок: 72-58-64, 72-10-42

Початок о 18 год.